स्वयंसेवी संस्थांना अनुदान वाटपाच्या पध्दतीमध्ये सुधारणा करणे बाबत.

महाराष्ट्र शासन

महिला व बाल विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांकः संकीर्ण-२०१३/प्र.क्र. २०७/का-८,

नवीन प्रशासन भवन,३ रा मजला, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०००३२. दिनांक :- १३ फेब्रुवारी, २०१४

वाचा-

समाज कल्याण, सांस्कृतिक कार्य, क्रिडा व पर्यटन विभाग, शासन निर्णय क्र. जेजेए-१०९२/२०१७२/(२)/सुधार-३, दिनांक १०.७.१९९०.

प्रस्तावना-

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियमांतर्गत बालकांच्या निवासी स्वंयसेवी संस्थांना संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये अनुदान वितरीत करण्यात येते. शासनाकडून आता संगणक वितरीत प्रणाली (BDS) सुरु करण्यात आली असून सदर प्रणालीमध्ये शासनामार्फत वित्तीय वर्षात महिनावार निधी माहे एप्रिल ते जानेवारी करिता ८०% अनुदान वितरीत करण्यात येते. सदरची तरतूद ही जानेवारी अखेर खर्च होणे अपेक्षित आहे. तथापि उपरोक्त शासन निर्णयान्वये देण्यात येणा-या ६०% व ४०% अनुदान पध्दतीमुळे अर्थिक वर्षात संगणक प्रणालीवर (BDS) उपलब्ध करुन दिलेला ८०% अनुदान जानेवारी अखेर पूर्णपणे खर्च होत नाही. यास्तव पुढील २०% अनुदान मिळणेस अडचणी निर्माण होतात किंवा त्यात कपात केली जाते. यामुळे बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियमांतर्गत काळजी व संरक्षणाची गरज असलेल्या, विधीसंघर्षग्रस्त मुलांच्या परिपोषणामध्ये अनेक अडचणी निर्माण होऊन दरवर्षी प्रलंबित अनुदानाच्या रक्कमा वाढत जातात. या अडचणी टाळण्याकरिता संदर्भाधिन शासन निर्णयातील ६०% व ४०% अनुदान पध्दतीत महिला व बाल विकास विभागाअंतर्गत कार्यरत स्वयंसेवी बालगृह व इतर स्वयंसेवी संस्थासाठी बदल करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय-

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियमांतर्गत बालकांच्या निवासी स्वंयसेवी संस्थांना संस्थेचे मागील वर्षाचे प्रत्यक्ष खर्चाचे आणि प्रवेशितांच्या उपस्थितांच्या आधारे अपेक्षित देय अनुदानाच्या ८०% इतके अनुदानाचा पहिला हप्ता आर्थिक वर्षाच्या पहिल्या तिमाही मध्ये आगाऊ अनुदान म्हणुन व आर्थिक वर्षाचे शेवटच्या (चौथ्या) तिमाहीत उर्वरित २०% अनुदान मंजूर दराप्रमाणे खालील अटीच्या अधिन राहून देण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

- 9. संबंधित संस्थेचे मागील वर्षाचे प्रत्यक्ष खर्चाचे आणि प्रवेशितांच्या उपस्थितांच्या आधारे अपेक्षित देय अनुदानाच्या ८०% इतके अनुदान पहिला हप्ता देण्यात यावा. ही रक्कम आगाऊ (Advance) म्हणून मानली जाईल.
- २. आर्थिक वर्षाचे चौथ्या तिमाहीत उर्वरित २०% अनुदान रक्कम संस्थेला देण्यात यावी. परंतु ही रक्कम मंजूर करण्यापूर्वी संस्थेकडून गतवर्षाचे लेखा परिक्षण विवरणपत्र, जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांचा तपासणी अहवाल, मुल्य निर्धारण अहवाल, प्रवेशितांची सरासरी उपस्थिती या बाबी विचारात घेऊन वार्षिक देयअनुदान काढुन पूर्वी दिलेले ८०%अनुदान समायोजित करुनच उर्वरित हिस्सा संस्थेला दिला जावा.
- ३. खालील बाबींबाबत संस्थेच्या व्यवस्थापनास अनुदान परत करावे लागेल.
  - (अ) संस्था अनुदान मंजूर केलेल्या कालावधीपूर्वी बंद झाली तर.
  - (ब) सक्षम प्राधिकारी किंवा शासनाने संस्थेची मान्यता काढुन घेतली तर.
- ४. संस्थेला देय असलेले शेवटचे अनुदान हे संस्थेला देण्यात आलेल्या आगाऊ रकमेपेक्षा कमी असेल तर आगाऊ अनुदान आणि देय अनुदानातील फरकांची रक्कम संस्थेने परत करावी आणि संस्था ज्यावेळी आगाऊ अनुदानाची मागणी करेल त्यावेळी त्यांनी आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांना अशा प्रकारचे करारपत्र लिहुन देणे आवश्यक आहे.
- ५. जर संस्थेने आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे अथवा जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांनी मागणी केल्यानंतर अनुदानाची रक्कम परत केली नाही तर ती जमीन महसूलीबाबतची थकबाकी म्हणून वसूल करण्यात यावी.
- ६. अनुदान वितरीत केल्यावर उपयोगिता प्रमाणपत्रे विहित वेळेत प्राप्त होतील हयाची जबाबदारी आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांची राहील.
- २. सदरहू शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.५९९/१३/व्यय-६, दिनांक १.११.२०१३ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०२१७१५१०४४३४३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ब. बा. चव्हाण) शासनाचे उप सचिव

प्रत,

- १. आयुक्त, महिला व बाल विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- २. महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा परिक्षा), मुंबई / नागपूर.
- ३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई शहर / मुंबई उपनगर.
- ४. सर्व विभागीय उपआयुक्त, महिला व बाल विकास विभाग,
- ५. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- ६. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी,
- ७. कार्यक्रम व्यवस्थापक, बाल संरक्षण संस्था,येरवडा, पुणे.
- ८. मुख्य अधिकारी, दि चिल्ड्रेन्स एड् सोसायटी, माटुंगा, मुंबई.
- ९. वित्त विभाग (व्यय-६), (अर्थसंकल्प-७), मादाम कामा रोड, मंत्रालय, मुंबई.
- १०.नियोजन विभाग, (का-१४७२), मादाम कामा रोड, मंत्रालय, मुंबई.
- ११.समाज कल्याण व विशेष सहाय विभाग, मादाम कामा रोड, मंत्रालय, मुंबई.
- १२.अवर सचिव, (अर्थसंकल्प, महिला व बाल विकास विभाग), मादाम कामा रोड, मंत्रालय, मुंबई.
- १३.महिला व बाल विकास विभागातील सर्व कार्यासने.
- १४.निवड नस्ती/ का-८